

# Králíci v srdci cirkulární ekonomiky: Zemědělsko-potravinářské vedlejší produkty jako klíčový zdroj krmiva

Peter Šufliarský<sup>1,2</sup>, Zdeněk Volek<sup>1,2</sup>, Lukáš Zita<sup>3</sup>

<sup>1</sup>Oddělení fyziologie výživy a jakosti produkce, Výzkumný ústav živočišné výroby v. v. i.,  
Přátelství 815, 104 00 Praha-Uhřetěves; sufliarsky.peter@vuzv.cz

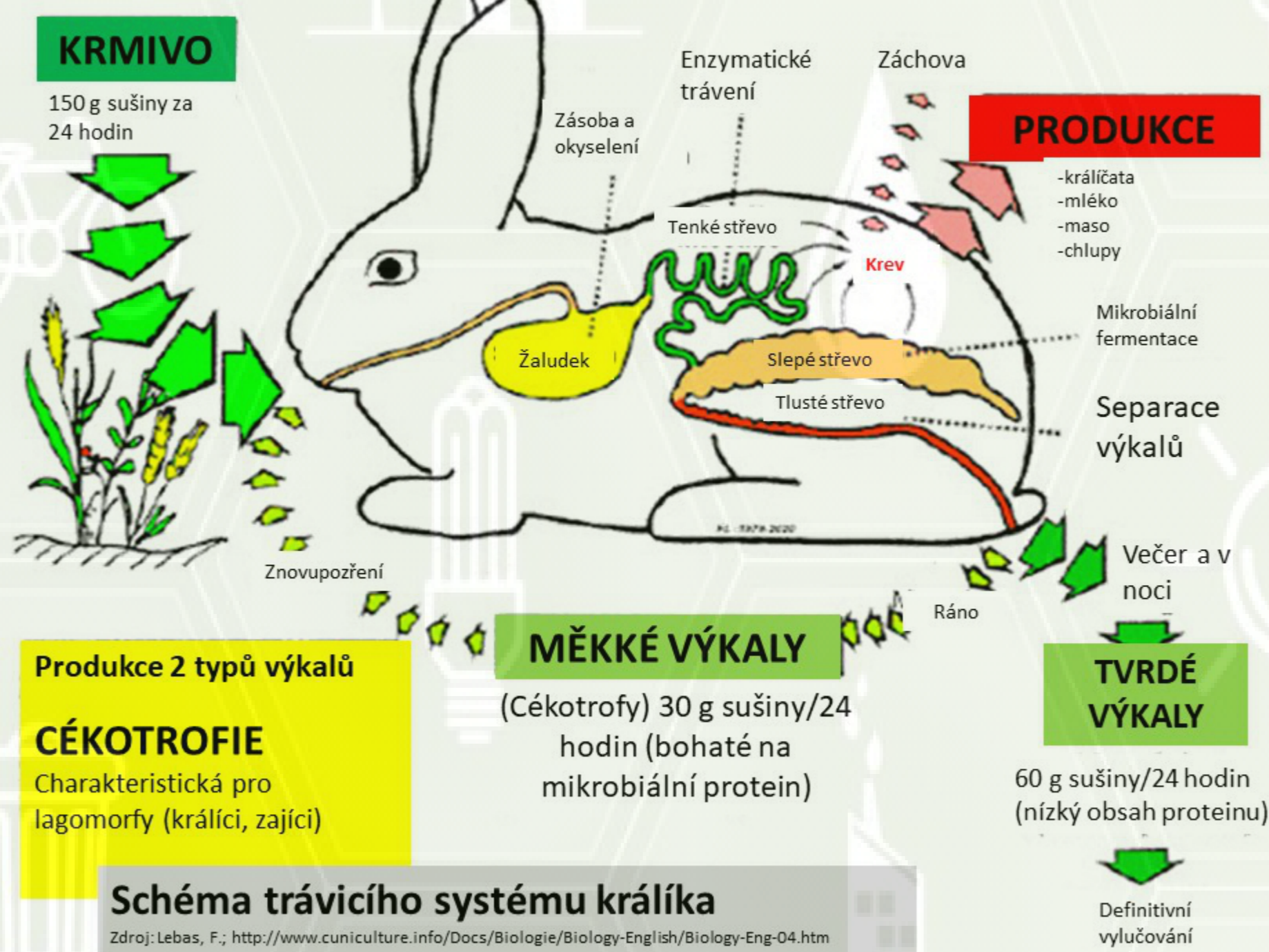
<sup>2</sup>Katedra mikrobiologie, výživy a dietetiky a <sup>3</sup>Katedra chovu hospodářských zvířat,  
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Česká zemědělská univerzita v Praze,  
Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol



Současný zemědělsko-potravinářský sektor je neefektivní z důvodu vysokých požadavků na externí vstupy celého procesu výroby potravin a zároveň dochází k významným ztrátám živin a znečišťování životního prostředí. Na zefektivnění výroby a minimalizaci těchto negativních vlivů se v rámci Evropské unie zaměřuje Zelená dohoda pro Evropu (Green Deal) a strategie „z farmy na vidličku“ (Farm to Fork). Vedlejší produkty zemědělsko-potravinářské výroby, obsahující zbytkové množství živin a vyšší množství vlákniny, mohou být využity v krmivech králíků, a tak se úspěšně integrovat do oběhového hospodářství.



Králíci produkují dva druhy výkalů, z nichž měkké (cékotrofy) jsou bohaté na živiny a králíci je požírají. Touto potravní strategií je zajištěna vysoká efektivita využití rostlinného materiálu pro produkci živočišné bílkoviny. Tvrdé výkaly jsou chudé na živiny, z těla se jen vyloučí a králík je nevyužívá.



Králíci mají charakteristický trávicí trakt s objemným slepým střevem, ve kterém se pomocí mikroorganismů fermentuje vláknina za vzniku mastných kyselin, které jsou využity jako zdroj energie pro záchovu.



Postupná aplikace modelu oběhového hospodářství do faremního chovu králíků má velký potenciál pro podporu ekonomické a enviromentální udržitelnosti a efektivního využití zdrojů.

## Závěr

Jedinečný trávicí systém králíků z nich dělá ideálního kandidáta pro úspěšnou integraci do modelů oběhového hospodářství. Jejich schopnost efektivně využívat vláknité rostlinné materiály, zemědělsko-potravinářské vedlejší produkty je v souladu s principy udržitelnosti, snižováním odpadů a optimalizací zdrojů. Podporou používání oběhových krmiv a recyklace tvrdých výkalů jako organického hnojiva může chov králíků přispět jak k ekonomické odolnosti, tak k udržitelnosti životního prostředí. Řešení problémů souvisejících s bezpečností krmiva, škálovatelností a regulací bude zásadní pro plné využití potenciálu chovu králíků v rámci oběhového hospodářství. Vzhledem k tomu, že Evropská unie nadále upřednostňuje udržitelnost v zemědělství, králíci mohou hrát klíčovou roli v přechodu k cirkulárnějšímu a ekologičtějšímu systému živočišné výroby.